

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1950835_RegNr_e2A-1320-407/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1950835>

Civilinė byla Nr. e2A-1320-407/2020

Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02189-2018-6

Procesinio sprendimo kategorijos: 3.4.3.11; 3.4.3.12; 3.4.3.14

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gruodžio 8 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš Danutės Gasiūnienės, Gintaro Pečiulio ir Viginto Višinskio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjo V. S. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. spalio 5 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. eB2-456-580/2020, kuriuo priimtas sprendimas **dėl įmonės pabaigos**.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Vilniaus apygardos teismo 2018 m. gruodžio 14 d. nutartimi uždaryta akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Kartis“ iškelta bankroto byla, bankroto administratoriumi paskirtas Linas Stuogis. Vilniaus apygardos teismo 2019 m. balandžio 30 d. nutartimi UAB „Kartis“ pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto.

2. Bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – BUAB) „Kartis“ nemokumo administratorius 2020 m. rugsėjo 16 d. pateikė teismui prašymą dėl įmonės pabaigos, kuriame nurodė, kad atliko visus Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 31 straipsnyje numatytus veiksmus. Pažymėjo, kad pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime, vykusiame 2020 m. rugsėjo 4 d., buvo pateikta visa informacija, susijusi su gautomis pajamomis bankroto proceso metu bei patirtomis administravimo išlaidomis. Kreditorių susirinkime buvo patvirtintas likvidacinis balansas, į kurį įtraukti visi kreditorių finansiniai reikalavimai ir susidariusi administravimo išlaidų skola bankroto proceso metu. Nurodė, kad bankroto proceso metu nepakako lėšų administravimo išlaidoms padengti, todėl kreditorių finansiniai reikalavimai nebuvo tenkinami.

3. Pareiškėjas V. S. su nemokumo administratoriaus prašymu nesutiko, prašė jį atmesti ir įpareigoti nemokumo administratorių sušaukti kreditorių susirinkimą, į kurio darbotvarkės klausimą būtų įtrauktas administravimo lėšų atlyginimo eilės patvirtinimo klausimas. Pažymėjo, kad Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. liepos 23 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-1135-381/2020 buvo atmestas nemokumo administratoriaus prašymas BUAB „Kartis“ bankrotą pripažinti tyčiniu, pareiškėjui V. S. ir kitiems asmenims buvo priteistos bylinėjimosi išlaidos, kurios taip pat yra priskiriamos prie BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidų. Pareiškėjo teigimu, šios išlaidos kartu su nemokumo administratoriaus atlyginimu turi būti atlygintos iš BUAB „Kartis“ turimų lėšų pirmumo teise, todėl kreditorių susirinkimas, vadovaudamasis ĮBĮ 36 straipsnio 2 dalimi, turi nuspręsti, kokia eilės tvarka turi būti dengiamos įmonės administravimo išlaidos – ar pirmiausia nemokumo administratoriaus atlyginimui apmokėti, ar pareiškėjui V. S. ir kitiems asmenims, kuriems buvo priteistos bylinėjimosi išlaidos.

II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo esmė

4. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. spalio 5 d. sprendimu pripažino BUAB „Kartis“ pasibaigusią ir pavedė nemokumo administratoriui išregistruoti ją iš Juridinių asmenų registro.

5. Teismas nurodė, kad BUAB „Kartis“ bankroto procedūros pradėtos iki Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) įsigaliojimo, todėl, spręsdamas dėl BUAB „Kartis“ pripažinimo pasibaigusiu, taikė ĮBĮ nuostatas.

6. Teismas nustatė, kad BUAB „Kartis“ pirmojo pakartotinio kreditorių 2019 m. balandžio 19 d. susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti nemokumo administratoriaus atlyginimą, kurį sudaro 17 minimalios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydžių ir privalomieji mokesčiai; priemoka už bylas (apskaičiuojama taikant rekomenduojamus priteisti užmokesčius pagal advokatų įkainius);

priemoka už įplaukas (apskaičiuojama už įplaukas gautas per visą bankroto procesą). Kreditoriai taip pat priėmė nutarimą dėl bankroto administravimo išlaidų patvirtinimo, pagal kurį buvo nuspręsta atlyginimą naudoti pagal poreikį, esant išlaidas pateisinamiems dokumentams, bet ne daugiau kaip 55 MMA ir privalomuosius mokesčius visam bankroto procesui. Susirinkimo 9 darbotvarkės klausimu kreditoriai nusprendė įgalioti kreditorių susirinkimo pirmininką įmonės vardu per 10 darbo dienų nuo kreditorių susirinkimo dienos sudaryti su nemokumo administratoriumi pavedimo sutartį.

7. Iš Lietuvos teismų informacinės sistemos „Liteko“ teismas nustatė, kad Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. liepos 23 d. nutartimi atmetęs nemokumo administratoriaus prašymą BUAB „Kartis“ bankrotą pripažinti tyčiniu, iš BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidų priteisė V. S. 2 025 Eur, A. N. – 1 482 Eur, o UAB „DoletaExport“ – 1 210 Eur bylinėjimosi išlaidų. BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime, vykusiame 2020 m. balandžio 4 d., buvo nutarta patvirtinti bankroto proceso metu susidariusias 4 717 Eur bylinėjimosi išlaidas ir įtraukti jas į bendrą administravimo išlaidų sąmatą, kurią patvirtino pirmasis kreditorių susirinkimas.

8. Teismas pažymėjo, kad pagal 2019 m. balandžio 22 d. pavedimo sutarties 3.3 papunktį administratorius turi teisę išsimokėti kreditorių susirinkimo patvirtintas administravimo išlaidas ir atlyginimą iš įmonės, kuriai vykdomos bankroto procedūros, turimų lėšų, administratoriaus nuožiūra, nepriklausomai nuo to, kokia yra bankroto proceso stadija. Dalis atlyginimo už BUAB „Kartis“ administravimą nemokumo administratoriui buvo kompensuotos mokėjimo nurodymais 2019 m. rugpjūčio 2 d., 2019 m. rugsėjo 30 d., 2019 m. spalio 31 d., 2019 m. lapkričio 2 d., 2020 m. vasario 19 d., iš viso buvo pervesta 12 399,56 Eur. Teismo vertinimu, šie mokėjimai negali būti laikomi pažeidžiančiais įmonės kreditorių teises, kadangi jie atlikti pavedimo sutarties pagrindu ir iki 4 717 Eur bylinėjimosi išlaidų įtraukimo į bendrą administravimo išlaidų sąmatą. Prievolė iš BUAB „Kartis“ nemokumo administravimo išlaidoms skiriamų lėšų atlyginti V. S., A. N. ir UAB „DoletaExport“ 4 717 Eur bylinėjimosi išlaidas atsirado 2020 m. liepos 23 d. Pagal 2020 m. rugpjūčio 4 d. kreditorių susirinkimo patvirtintą įmonės likvidacinį balansą BUAB „Kartis“ turtas 2020 m. rugpjūčio 10 d. sudarė 0 Eur. Nėra duomenų, kad laikotarpiu nuo 2020 m. liepos 23 d. iki 2020 m. rugpjūčio 10 d. įmonė būtų turėjusi lėšų. Be to, kreditoriams 2020 m. rugsėjo 4 d. susirinkimo metu buvo pateikta išsami informacija, susijusi su įmonės bankroto administravimo išlaidomis, pateikti nurodytų išlaidų apskaičiavimai. Įmonės likvidacinis balansas kartu su jame nurodytomis 12 757,90 Eur mokėtinomis administravimo išlaidomis buvo patvirtintas. Teismas sutiko su nemokumo administratoriumi, kad administratoriaus atlyginimas negali būti keičiamas retrospektyviai, todėl, nesant papildomai gautinų lėšų, šiuo metu BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidų sąmatos ar jos naudojimo tvarkos pakeitimas būtų netikslingas ir nesuderinamas su bankroto proceso operatyvumo principu.

9. Teismas pažymėjo, kad nemokumo administratorius pateikė įmonės 2020 m. rugpjūčio 10 d. likvidacinį balansą, iš kurio matyti, jog įmonė turto neturi. Teismas, patikrinęs viešus registrus, nenustatė, kad atsakovė turėtų registruotino nekilnojamojo turto ar aktyviai dalyvautų teisiniuose procesuose. Pateikta Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono Aplinkos apsaugos departamento 2020 m. rugsėjo 11 d. pažyma patvirtina, kad bankrutavusioje įmonėje nėra sukauptos atliekos, užterštas dirvožemis ar gruntas. Teismas sprendė, kad visos procedūros BUAB „Kartis“ bankroto byloje yra atliktos. Kadangi reikalavimai, numatyti ĮBĮ 32 straipsnio 4 dalyje, įvykdyti, teismas priėmė sprendimą dėl bankrutuojančios bei likviduojamos dėl bankroto UAB „Kartis“ pabaigos.

III. Apeliacinio skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

10. Pareiškėjas V. S. apeliaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2020 m. spalio 5 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – nemokumo administratoriaus prašymą dėl BUAB „Kartis“ pabaigos atmesti. Apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

10.1. Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nurodė, kad mokėjimo nurodymai yra atlikti pavedimo sutarties pagrindu ir iki bylinėjimosi išlaidų atsiradimo, tokias išvadas teismas padarė formaliai ir neįvertinęs bylos aplinkybių visumos bei nenustatęs momento, nuo kada faktiškai nemokumo administratorius įgyja teisę į atlyginimą už atliktus bankroto proceso veiksmus.

10.2. Nemokumo administratorius turėjo teisę dengti administravimo išlaidas pagal poreikį, tačiau tik esant išlaidas pateisinantiems dokumentams, taigi išlaidos turėjo būti faktiškai patirtos ir kreditorių susirinkimui turėjo būti pateikti išlaidas pateisinantys dokumentai. Pavedimo sutarties 3.3 papunktis, numatantis teisę nemokumo administratoriui savo nuožiūra ir terminais išsimokėti nustatytą atlyginimą, nesuteikė teisės išsimokėti atlyginimo iš anksto, už faktiškai neatliktus darbus ir nepateikus tokias išlaidas pagrindžiančių dokumentų. Taigi nemokumo administratorius galėjo sau atlyginimą išsimokėti tik po to, kai bus pateikta BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimo tvirtinimui jo veiklos ataskaita ir ši ataskaita bus patvirtinta. Kadangi tarp administratoriaus ir bankrutuojančios įmonės susiklosto prievoliniai pavedimo teisiniai santykiai, tai ataskaitos patvirtinimas, be kita ko, reiškia prievolės įvykdymo priėmimą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.123 straipsnio prasme.

10.3. Iš nemokumo administratoriaus į bylą pateiktų sąskaitų faktūrų (2020 m. spalio 2 d. pranešimas dėl papildomų paaiškinimų, priedai Nr. 7-11) matyti, kad iš karto po 2019 m. balandžio 19 d. vykusio BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimo, kuriame buvo patvirtintas nemokumo administratoriaus atlyginimas už visą BUAB „Kartis“ bankroto procesą (17 MMA), nemokumo administratorius 2019 m. balandžio 22 d. išrašė BUAB „Kartis“ PVM sąskaitą faktūrą visai šiai sumai, t.y. 11 102,04 Eur. Būtent ši suma ir buvo apmokėta nemokumo administratoriaus į bylą pateiktais mokėjimo nurodymais 2019 m. rugpjūčio 2 d., 2019 m. rugsėjo 30 d., 2019 m. spalio 31 d., 2019 m. lapkričio 2 d., 2020 m. vasario 19 d. Tai reiškia, kad administratoriaus atlyginimas į BUAB „Kartis“ patirtas administravimo išlaidas buvo įtrauktas ir vėliau apmokėtas tuo metu, kai dar šios išlaidos realiai nebuvo patirtos, t. y. BUAB „Kartis“ bankroto pradžioje. Nemokumo administratorius nepateikė jokių įrodymų, kad BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimui buvo pateikti tokias išlaidas pagrindžiantys dokumentai.

10.4. Tai, kad nemokumo administratorius BUAB „Kartis“ turimas lėšas nepagrįstai pats paskirstė pirmiausia savo atlyginimo apmokėjimui, o po to tik kitų administravimo išlaidų dengimui, dėl to neliko lėšų padengti V. S., A. N. ir UAB „Doleta Export“ priteistas bylinėjimosi išlaidas. Pareiškėjo teigimu, tokie nemokumo administratoriaus veiksmai rodo, kad BUAB „Kartis“ bankroto procedūros buvo atliktos netinkamai.

11. BUAB „Kartis“ atsiliepime į apeliacinį skundą prašo Vilniaus apygardos teismo 2020 m. spalio 5 d. sprendimą palikti nepakeistą. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

11.1. 2019 m. balandžio 19 d. įvykusiame pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime BUAB „Kartis“ kreditoriai patvirtino nemokumo administratoriui mokėtino atlyginimo dydį, įpareigojo BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimo pirmininką pasirašyti pavedimo sutartį, kurioje buvo nustatyta nemokumo administratoriaus atlyginimo mokėjimo tvarka. Nemokumo administratoriui buvo suteikta teisė išsimokėti kreditorių susirinkimo ir (ar) komiteto patvirtintas administravimo išlaidas ir atlyginimą iš įmonės, kuriai vykdomos bankroto procedūros, turimų lėšų, administratoriaus nuožiūra dalimis ir terminais, nepriklausomai nuo to, kokia yra bankroto proceso

stadija. Pabrėžtina, kad BUAB „Kartis“ kreditoriai, 2019 m. balandžio 19 d. įvykusiame pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime priimdami aptariamus nutarimus, nenustatė nemokumo administratoriui pareigos prieš apmokant BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidas jas pateisinančius dokumentus pateikti BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimui, kuriame būtų sprendžiamas klausimas dėl atitinkamų išlaidų (ne)pagrįstumo.

11.2. Minėtais 2019 m. rugpjūčio 2 d., 2019 m. rugsėjo 30 d., 2019 m. spalio 31 d., 2019 m. lapkričio 2 d., 2020 m. vasario 19 d. mokėjimo nurodymais nemokumo administratoriui išmokėta dalis 2019 m. balandžio 19 d. įvykusiame pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime patvirtinto atlyginimo ir kompensuotos kitos iš nemokumo administratoriaus asmeninių lėšų apmokėtos BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidos, kurias sudarė įvairios ūkio išlaidos (643,41 Eur), apskaitos tvarkymo, archyvo sutvarkymo ir pridavimo į savivaldybės archyvą išlaidos (1 350 Eur). Pabrėžtina, kad minėtais mokėjimo nurodymais nemokumo administratoriui apmokėta tik dalis mokėtino atlyginimo, o neapmokėtos BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidos sudaro 8 040,90 Eur.

11.3. BUAB „Kartis“ kreditoriai, įskaitant pareiškėją, 2020 m. rugsėjo 4 d. įvykusiame pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime balsuodami 3-uoju darbotvarkės klausimu, priėmė nutarimą patvirtinti bankroto proceso metu susidariusias bylinėjimosi išlaidas 4 717 Eur, įtraukiant jas į bendrą administravimo išlaidų sąmatą, kurią patvirtino pirmasis kreditorių susirinkimas. Pabrėžtina, kad 2020 m. rugpjūčio 10 d. pranešime kreditoriams nemokumo administratorius BUAB „Kartis“ tiesiogiai nurodė, jog BUAB „Kartis“ kreditoriai iki 2020 m. rugpjūčio 14 d. turi teisę pateikti pasiūlymą įtraukti į darbotvarkę naują klausimą arba pasiūlyti įtraukti alternatyvų nutarimo projektą dėl darbotvarkės klausimo. Pareiškėjas, dalyvaudamas BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime, minėta teise nepasinaudojo, nesiūlė pakeisti 2019 m. balandžio 19 d. įvykusiame pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime nustatytos nemokumo administratoriaus atlyginimo ir kitų BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidų naudojimo tvarkos.

11.4. Vilniaus apygardos teismo 2019 m. balandžio 30 d. nutartimi BUAB „Kartis“ pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto, o mokėjimo nurodymai BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidoms apmokėti atlikti laikotarpiu nuo 2019 m. rugpjūčio 2 d. iki 2020 m. vasario 19 d., taigi minėtos išlaidos kompensuotos ne BUAB „Kartis“ bankroto proceso pradžioje, o atlikus su BUAB „Kartis“ bankroto procesu susijusias procedūras.

11.5. 2019 m. balandžio 19 d. įvykusiame pakartotiniame BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime BUAB „Kartis“ kreditoriai, balsuodami 3-uoju darbotvarkės klausimu „Bankroto administratoriaus veiklos ataskaitos tvirtinimas“, priėmė nutarimą patvirtinti nemokumo administratoriaus ataskaitą. Vėlesnių laikotarpių nemokumo administratoriaus veiklos ataskaitų BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimas nereikalavo (ĮBĮ 11 straipsnio 5 dalies 25 punktą, 23 straipsnio 4 punktą). Kartu su 2019 m. spalio 4 d. įvykusio pakartotinio BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimo medžiaga BUAB „Kartis“ kreditoriams pateiktas 2020 m. rugpjūčio 10 d. projektas „Dėl papildomų bankroto administravimo išlaidų“, kuriame BUAB „Kartis“ kreditoriams pateikta išsami su BUAB „Kartis“ bankroto procesu susijusi informacija. BUAB „Kartis“ kreditoriai, susipažinę su minėta informacija, pastabų nemokumo administratoriui nepateikė ir pritarė BUAB „Kartis“ 2020 m. rugpjūčio 10 d. likvidaciniam balansui.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Apeliacinio teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

12. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320 straipsnio 1 dalis). Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis).

13. 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojus JANĮ, neteko galios ĮBĮ su visais pakeitimais ir papildymais (JANĮ 153 straipsnis). JANĮ 155 straipsnyje, reglamentuojančiame pereinamąsias nuostatas dėl nemokumo procesų, nustatyta, kad iki 2019 m. gruodžio 31 d. pradėtiems juridinių asmenų nemokumo procesams šio įstatymo (JANĮ) nuostatos taikomos toms asmenų teisėms ir pareigoms, kurios atsiranda arba yra įgyvendinamos jam įsigaliojus, taip pat toms nemokumo procedūroms, kurios pradedamos šiam įstatymui įsigaliojus, išskyrus tam tikras išvardytas šio įstatymo nuostatas.

14. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad bankroto administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo procedūra prasideda administravimo išlaidų sąmatą pirmą kartą tvirtinant kreditorių susirinkime, šiam įgyvendinant ĮBĮ 23 straipsnio 5 punkte nustatytą kompetenciją. Vėlesni administravimo išlaidų sąmatos keitimai nėra savarankiškos procedūros, o administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo procedūros sudėtinė dalis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2017 m. liepos 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-320-915/2017). Įvertinus tai, kad BUAB „Kartis“ bankroto byla iškelta ir administravimo išlaidų sąmata bei atlyginimas administratoriui buvo patvirtinti kreditorių susirinkime galiojant ĮBĮ, o nagrinėjamoje civilinėje byloje keliamas ginčas dėl tinkamo lėšų panaudojimo, šis klausimas taip pat sprendinys vadovaujantis ĮBĮ teisės normomis.

15. Lietuvos apeliacinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, kad tiek likvidavimo dėl bankroto, tiek juridinio asmens pabaigos procedūros, kurias sieja įmonės likvidacinis tikslas, nėra savarankiškos procedūros, o sudaro bendrą įmonės likvidavimo etapą, kuris pradedamas įmonės pripažinimu bankrutavusia ir užbaigiamas teismui priėmus sprendimą dėl įmonės pabaigos (žr., pavyzdžiui, Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. birželio 9 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e2A-921-450/2020; 2020 m. rugsėjo 3 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e2A-1072-798/2020; 2020 m. lapkričio 12 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 2-1730-781/2020 ir kt.). Kadangi BUAB „Kartis“ bankroto byla iškelta ir bendrovė pripažinta bankrutavusia bei likviduojama dėl bankroto dar galiojant ĮBĮ, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai taikė šio įstatymo nuostatas sprendžiamas nemokumo administratorės 2020 m. rugsėjo 16 d. pateiktą prašymą dėl BUAB „Kartis“ pabaigos.

16. Nagrinėjamoje civilinėje byloje apeliantas teigia, kad BUAB „Kartis“ bankroto administratorius išsimokėjo sau atlyginimą nepagrįstai, o išlaidų nepagrindė finansinės atskaitomybės dokumentais. Byloje nustatyta, kad bankroto administratoriui išsimokėjus kreditorių susirinkimo jam nustatytą atlyginimą, atsirado papildomų išlaidų, kurios priskirtinos bankroto administravimo išlaidoms. Tačiau šios išlaidos nėra patenkintos, kadangi šiuo metu įmonė turto neturi.

17. Pagrindinis nagrinėjamoje byloje kilęs klausimas – ar teismas, nagrinėjantis įmonės bankroto bylą, gali priimti sprendimą dėl įmonės pabaigos, jei lieka nepatenkintų bankroto proceso administravimo išlaidų. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į nagrinėjamo ginčo ribas, visų pirma, pasisako dėl bankroto administravimo išlaidų prigimties, jų nustatymo ir atlyginimo tvarkos. Taip pat byloje reikšminga įvertinti ir bankroto administravimo išlaidų atlyginimo eiliškumą bei asmenų,

kurių reikalavimas tenkinamas iš bankroto proceso administravimui skiriamų lėšų, atlyginimo, teisinį statusą ir gynybos priemones.

Dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sampratos

18. Bankroto proceso administravimo išlaidų sampratos nenustato nei ĮBĮ, nei JANĮ. Tačiau JANĮ 73 straipsnio 2 dalis nustato nebaigtinį bankroto proceso administravimo išlaidų sąrašą.

19. Tarptautinėje praktikoje administravimo išlaidos (reikalavimai) (angl. administrative claim or expenses) suprantamos kaip reikalavimai, į kuriuos patenka proceso išlaidos, pavyzdžiui, nemokumo administratoriaus ir visų nemokumo administratoriaus įdarbintų specialistų atlyginimas; išlaidos dėl tęsiamos skolininko veiklos; skolos, atsirandančios vykdamas nemokumo administratoriaus funkcijas ir pareigas; išlaidos, kylančios iš tęsiamų sutartinių ar kitų teisinių įsipareigojimų atsirandantys dėl nuolatinių sutartinių ir teisinių įsipareigojimų; bylinėjimosi išlaidos (UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law, 2005, p. 4).

20. Teisėjų kolegijos vertinimu, bankroto proceso administravimo išlaidomis laikytinos išlaidos, kurios atsirado po bankroto bylos iškėlimo ir yra skirtos vykdyti veiklai (sandoriams), susijusiai su bankroto procedūromis. Taigi bankroto proceso administravimo išlaidos pasižymi tuo, kad jos atsiranda jau pradėjus bankroto procesą (iškėlus bankroto bylą) ir yra tiesiogiai susijusios su bankroto procedūromis.

21. Bankroto proceso administravimo išlaidos pasižymi prioritetine tenkinimo tvarka, t. y. jos visų pirma tenkinamos iš sukaupto bankrutuojančios įmonės turto (ĮBĮ 36 straipsnio 1 dalis). Be to, net ir hipotekos kreditorius privalo mokėti proporcingą jo tenkinamo reikalavimo dydžiui administravimo išlaidų dalį; hipotekos kreditoriaus pirmenybės teisė gauti kreditoriaus reikalavimo patenkinimą iš įkeisto turto pardavimo gautų lėšų neatleidžia ir nepašalina jo pareigos proporcingai su kitais kreditoriais mokėti administravimo išlaidas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-190-1075/2020).

22. Kitų valstybių teisėje pripažįstama, kad iš bankrutuojančios įmonės turto visų pirma dengiamos nemokumo proceso išlaidos ir kitos skolos, tenkinamos iš šio turto (Vokietijos nemokumo įstatymo 53 straipsnis). Be to, Vokietijos nemokumo įstatymo 54 straipsnyje nustatyta, kad nemokumo proceso išlaidomis laikomos bylinėjimosi išlaidos nemokumo procese, atlyginimas nemokumo administratoriui ir kreditorių komiteto nariams, o 55 straipsnyje skolomis, tenkinamomis iš įmonės turto laikomos, pavyzdžiui, skolos, kylančios iš nemokumo administratoriaus veiksmų; prievolių, kylančių iš abipusių susitarimų, vykdomų dėl įmonės turto ir kt.

23. Taigi, bankroto administravimo išlaidos yra išlaidos, atsirandančios bankroto procedūrų atlikimo metu. Be to, pažymėtina, kad bankroto proceso administravimo išlaidos yra dinamiškos, jų poreikis, dydis vykdamas bankroto procedūras, gali kisti. Todėl bankroto administratorius turi reaguoti į pakitusį šių išlaidų poreikį ir kreiptis į kreditorių susirinkimą dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos keitimo.

24. Nagrinėjamoje byloje apelianto turimas reikalavimas dėl civilinėje byloje nustatytų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo patenka į bankroto proceso administravimo išlaidų sampratą, jis kyla iš išlaidų, susidariusių po bankroto bylos iškėlimo.

Dėl bankroto proceso administravimo išlaidų nustatymo ir atlyginimo tvarkos

25. Įstatymas reglamentuoja bankroto administravimo išlaidų nustatymo tvarką – tai atlieka kreditorių susirinkimas (ĮBĮ 23 straipsnio 5 punktą). Tačiau įstatymas nereglamentuoja, kaip kreditorių susirinkimas šią teisę įgyvendina, kokia tvarka turi būti tenkinamos administravimo lėšos ir kaip turi elgtis bankroto proceso dalyviai, jei baigus bankroto procedūras lieka nepatenkintų bankroto administravimo išlaidų.

26. Administravimo išlaidos apmokamos iš tų pačių bankrutuojančios (bankrutavusios) įmonės lėšų, iš kurių yra tenkinami ir kreditorių reikalavimai, todėl pinigų sumos, skiriamos bankrutuojančios įmonės administravimo išlaidoms padengti, yra tiesiogiai susijusios su kreditorių teisėmis ir jų reikalavimų patenkinimo galimybėmis – kuo daugiau lėšų bus skirta įmonei administruoti, tuo mažiau jų liks kreditorių reikalavimams tenkinti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-357-690/2016).

27. ĮBĮ nedetalizuoja kreditorių kompetencijos spendžiant dėl bankroto administravimo išlaidų sąmatos nustatymo, išlaidų paskirstymo ir kt. Tai reiškia, kad kreditorių susirinkime tvirtinama sąmata yra kreditorių autonomijos išraiška. Tačiau kreditorių susirinkimo autonomija balsuojant ir priimant sprendimus bankroto procese turi būti suderinama su bankroto proceso tikslais, negali pažeisti suinteresuotų asmenų interesų.

28. Kreditorių susirinkimas dėl konkrečių išlaidų ir jų sumų dydžio tvirtinimo ar netvirtinimo turi nuspręsti motyvuotai, atsižvelgdamas į tai, kokios yra objektyvios išlaidų atsiradimo priežastys, vadovaudamasis geros moralės nuostatomis, teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais. Kreditorių susirinkimas turi teisę dėl atsiradusių naujų aplinkybių (papildomų išlaidų) pildyti šią sąmatą, nustatytos išlaidos, esant objektyvioms priežastims, gali būti didinamos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-518/2013).

29. Administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimas yra išimtinė kreditorių susirinkimo teisė, kurios tinkamo įgyvendinimo priežiūrą, esant įmonės administratoriaus ar kitų dalyvaujančių byloje asmenų skundams, atlieka teismas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-357-690/2016). Teismas, atlikdamas administravimo išlaidų sąmatos kontrolę, turėtų įvertinti, ar patvirtintoje sąmatoje nurodytos išlaidos pagal teisinę prigimtį atitinka administravimo išlaidų sampratą ir ar išlaidų dydžiai atitinka protingumo ir teisingumo kriterijus, taip pat tai, ar laikytasi kreditorių susirinkimo sušaukimo ir nutarimų priėmimo tvarkos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gegužės 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-230/2011).

30. Taigi, kreditorių susirinkimas, įgyvendindamas jam suteiktą kompetenciją ir sprenddamas dėl bankroto administravimo išlaidų sąmatos nustatymo, turi įvertinti objektyvias išlaidų atsiradimo priežastis, vadovaudamasis geros moralės nuostatomis, pamatiniais privatinųjų teisinių santykių (teisingumo, protingumo ir sąžiningumo) principais.

31. Bankroto administravimo išlaidų sąmatos tvirtinime svarbų vaidmenį atlieka bankroto administratorius. Atliekant bankroto proceso procedūras, būtent bankroto administratorius geriausiai žino, kokios išlaidos patiriamos ir turi būti atlyginamos. Todėl bankroto administratorius turi pagrįsti konkrečias bankroto administravimo išlaidas, reaguoti į atsiradusį ar pakitusį poreikį nustatyti bankroto administravimo išlaidas ir apie tai laiku informuoti kreditorius, kad jie galėtų priimti tinkamą sprendimą (spręsti dėl bankroto administravimo sąmatos padidinimo).

32. Tačiau įstatymas nustato, kad kreditorių susirinkimas tvirtina bankroto administravimo išlaidų sąmatą, o teismų praktikoje nustatyti bendrieji tokių sprendimų priėmimui keliami standartai. Kyla klausimas, ar kreditoriai turi teisę nustatyti, kokia tvarka bus atlyginamos administravimo išlaidos,

kokie yra šių išlaidų atlyginimo prioritetai, kokios išlaidos turėtų būti tenkinamos pirmiausia. Taip pat reikia įvertinti, koks asmenų, turinčių reikalavimą, kuris tenkinamas iš bankroto proceso administravimo išlaidų, teisinis statusas.

33. Kiekvienas asmuo, turintis reikalavimo teisę kitam asmeniui, kylančią iš prievolinių teisinių santykių, laikytinas kreditoriumi (CK 6.1 straipsnis). Asmenys, turintys reikalavimą bankrutuojančiai įmonei, kuris tenkintinas iš bankroto proceso administravimui skirtų lėšų, laikytinas įmonės kreditoriumi, kuris turi teisę į savo reikalavimo įgyvendinimą ir patenkinimą. Toks reikalavimas atsiranda jau pradėjus bankroto procesą. Todėl tokie kreditoriai turi būti skiriami nuo bankrutuojančios įmonės kreditorių, kurių reikalavimai atsirado iki bankroto proceso pradžios. Būtent dėl negalėjimo atsiskaityti su šiais kreditoriais, pradedamas bankroto procesas ir šių kreditorių reikalavimai tenkinami specialia įstatyme nustatyta tvarka. Todėl kreditoriai, kurių reikalavimai kyla pradėjus bankroto procesą, laikytini „naujaisiais kreditoriais“.

34. Tačiau tokių „naujų kreditorių“ reikalavimo įgyvendinimas yra specifinis, kadangi kita prievolinio santykio šalis – bankrutuojantis asmuo, kurio veiklai, reikalavimų vykdymui taikomas specialus teisinis režimas (bankrotas). Todėl specifinis yra ir tokių kreditorių reikalavimo teisės tenkinimas – jis tenkinamas iš kreditorių susirinkimo nustatytų bankroto proceso administravimo lėšų. Tokių bankrutuojančios įmonės kreditorių teisinės gynybos priemonės siekiant įgyvendinti savo reikalavimo teisę į skolininką (bankrutuojančią įmonę) yra ribotos, joms taikomos bankroto procesą reglamentuojančios teisės normos. Be to, kadangi šių kreditorių, kaip ir kitų kreditorių reikalavimai, tenkinami iš bankrutuojančios įmonės turto (lėšų), išregistravus bankrutavusią įmonę, nebelieka subjekto, kuriam galėtų būti reiškiamas reikalavimas.

35. Bankroto proceso administravimo išlaidų tenkinimas tiesiogiai priklauso nuo įmonės turimo turto (lėšų), kurį kreditoriai gali skirti administravimo išlaidų atlyginimui. Analizuojant bankroto administravimo išlaidų tenkinimą, gali būti išskiriamos kelios situacijos.

36. Pirma, bankrutuojanti įmonė turi pakankamai turto atlyginti bankroto proceso administravimo išlaidas ir jos neviršija patvirtintos bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos. Tokiu atveju šios išlaidos tiesiog atlyginamos iš bankroto proceso administravimui skirtų lėšų ir nereikalauja papildomų veiksmų.

37. Antra, bankrutuojanti įmonė turi pakankamai turto atlyginti bankroto proceso administravimo išlaidas, tačiau jos viršija nustatytą bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą. Tokiu atveju bankroto administratorius turi kreiptis į kreditorių susirinkimą, prašydamas padidinti bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą. Įstatymas nesuteikia teisės pačiam kreditoriui kreiptis į kreditorių susirinkimą, tai turi atlikti bankroto administratorius. Kreditorių susirinkimui nepritarus bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos keitimui, tokį ginčą sprendžia teismas.

38. Trečia, bankrutuojanti įmonė neturi pakankamai turto atlyginti bankroto proceso administravimo išlaidų. Praktikoje gali susiklostyti situacija (kaip nagrinėjamoje byloje), kai atliekant (atlikus) bankroto procedūras, įmonė nebeturi turto, iš kurio būtų galima atlyginti bankroto proceso administravimo išlaidas. Tokiu atveju kreditorius, nors ir turintis galiojančią reikalavimą skolininkui (bankrutuojančiai įmonei), jo nebegali įgyvendinti, kadangi bankroto administratoriui net ir kreipusis dėl bankroto proceso administravimo sąmatos keitimo (padidinimo) to nebūtų galima daryti, kadangi įmonė nebeturi pakankamai turto ar jo nebeturi iš viso.

39. Tokiu atveju, kai bankrutuojanti įmonė neturi pakankamai turto bankroto proceso administravimo išlaidoms, įstatymas nustato specialią bankroto proceso tvarką – supaprastintą

bankroto procesą. ĮBĮ 13¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ĮBĮ 10 straipsnio 10 dalyje numatytais atvejais ir (ar) kai įmonės bankroto bylos nagrinėjimo metu administratorius nustato, kad įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms, teismas gali priimti nutartį taikyti įmonei supaprastintą bankroto procesą.

40. Tačiau situacija, kai iš bankroto proceso administravimo išlaidoms skirtų lėšų nebegalima patenkinti kreditoriaus reikalavimo, negali reikšti, kad toks reikalavimas pasibaigia. Teismų praktikoje pripažįstama, kad jeigu po įmonės pabaigos atsiranda turto, iš kurio galėtų būti tenkinami likę nepatenkinti šios įmonės kreditorių reikalavimai, šie kreditoriai turi teisę kreiptis į įmonės bankroto bylą nagrinėjusį teismą su prašymu dėl šio turto paskirstymo, laikantis įmonės bankroto byloje nustatyto kreditorių reikalavimų tenkinimo eiliškumo ir jų proporcingumo (Lietuvos apeliacinio teismo 2007 m. vasario 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-113/2007; 2008 m. sausio 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-67/2008; 2008 m. gruodžio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-958/2008; 2016 m. gegužės 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-701-798/2016). Tokių lėšų paskirstymo klausimą taip pat gali inicijuoti buvęs pasibaigusios ir išregistruotos įmonės bankroto administratorius, jeigu nebuvo padengtos tokios įmonės administravimo išlaidos (Lietuvos apeliacinio teismo 2008 m. sausio 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-67/2008, kt.).

41. Teisėjų kolegija pažymi, kad baigus įmonės bankroto procedūras, t. y. priėmus sprendimą dėl įmonės pabaigos ir ją išregistravus iš Juridinių asmenų registro, tačiau atsiradus turto, visi kreditoriai, kurių reikalavimai liko nepatenkinti, turi teisę reikalauti jiems proporcingai paskirstyti atsiradusį turta.

Dėl sprendimo dėl BUAB „Kartis“ pabaigos pagrįstumo ir teisėtumo

42. Pirmosios instancijos teismas skundžiamu sprendimu pripažino BUAB „Kartis“ pasibaigusią ir pavedė nemokumo administratoriui išregistruoti ją iš Juridinių asmenų registro. Apeliantas su tokio sprendimo priėmimu nesutinka.

43. ĮBĮ 32 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad teismas, nagrinėjantis įmonės bankroto bylą, priima sprendimą dėl įmonės pabaigos po to, kai bankroto administratorius pateikia teismui ĮBĮ 31 straipsnio 8 punkte nurodytus dokumentus ir Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento pažymą. Pagal ĮBĮ 31 straipsnio 8 punktą, likviduojant bankrutavusią įmonę, administratorius pateikia teismui likusio turto gražinimo, nurašymo arba perdavimo aktus.

44. Lietuvos apeliacinis teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad teismas, gavęs iš bankrutavusios įmonės bankroto administratoriaus dokumentus, būtinus sprendžiant klausimą dėl įmonės pabaigos, gali priimti sprendimą dėl įmonės pabaigos tik tuo atveju, kai nelieka abejonių, jog atlikti visi įstatyme numatyti būtinieji bankroto proceso darbai, tinkamai pabaigtos bankroto procedūros ir išnaudotos visos galimybės kuo daugiau patenkinti bankrutavusios įmonės kreditorių finansinius reikalavimus (pvz., Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. vasario 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-629-241/2020; 2017 m. liepos 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-842-157/2017). Tokios aplinkybės turi būti itin kruopščiai aiškinamos tais atvejais, kai kreditorius ar kreditoriai teikia argumentus dėl to, jog bankroto procedūros atliktos ar užbaigtos netinkamai, jog administratorius (likvidatorius) neišnaudojo visų galimybių tenkinant kreditorių reikalavimus, jog priimti sprendimą dėl bankrutavusios įmonės pabaigos dar nėra pakankamo pagrindo (Lietuvos apeliacinio teismo 2007 m. sausio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-213/2007; 2012 m. birželio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-1851/2012). Taigi bankroto procedūros ĮBĮ 32 straipsnio pagrindu gali būti užbaigiamos, jeigu bankrutavusios įmonės administratorius pateikia teismui ĮBĮ 31 straipsnio 8 punkte nustatytus dokumentus ir Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento

pažymą (procesinio pobūdžio sąlygos) bei įrodymus, jog buvo panaudotos visos protingos ir būtinos priemonės bankrutavusios įmonės kreditorių reikalavimams patenkinti (materialaus pobūdžio sąlyga). Pastarosios sąlygos vertinimas turi būti atliekamas siekiant įsitikinti, ar iš tiesų egzistuoja objektyvios faktinės prielaidos, suponuojančios, jog kreditorių reikalavimai galėtų būti patenkinti didesne apimtimi, jeigu administratorius atliktų papildomus veiksmus, susijusius su bankrutavusios įmonės bankroto procedūrų vykdymu. Vien tik formalus bankroto procedūrų tęsimas (nesant prima facie (akivaizdžių) įrodymų egzistuojant realią galimybę tokiu būdu patenkinti bankrutavusios įmonės kreditorių reikalavimus didesne apimtimi) neužtikrintų nei kreditorių, nei skolininko interesų apsaugos, o atskirais atvejais pažeistų ir bankroto proceso tikslus.

45. Nagrinėjamu atveju iš esmės nėra ginčo dėl to, kad dokumentai, įvardinti ĮBĮ 31 straipsnio 8 punkte bei 32 straipsnio 4 dalyje, buvo pateikti teismui prieš priimant skundžiamą sprendimą, taigi procesinio pobūdžio sąlygos, sudarančios prielaidas sprendimui dėl įmonės pabaigos priimti, buvo tinkamai realizuotos. Tokiu atveju spręstinas klausimas, ar pareiškėjo nurodomos aplinkybės laikytinos tomis materialaus pobūdžio sąlygomis, objektyviai kliudančiomis priimti sprendimą dėl įmonės pabaigos.

46. Pagal ĮBĮ 10 straipsnio 4 dalies 7 punktą, iškelus bankroto bylą, teismas privalo pagal administratoriaus pateiktą sąmatą patvirtinti lėšų sumą, kurią administratorius turi teisę naudoti bankrutuojančios įmonės administravimo išlaidoms apmokėti, kol kreditorių susirinkimas patvirtins administravimo išlaidų sąmatą. Nagrinėjamoje civilinėje byloje Vilniaus apygardos teismas 2019 m. sausio 25 d. nutartimi patvirtino 600 Eur dydžio bankroto administravimo išlaidų sąmatą, kurią bankroto administratorius Linas Stuogis turėjo teisę naudoti BUAB „Kartis“ administravimo išlaidoms apmokėti, kol kreditorių susirinkimas patvirtins administravimo išlaidų sąmatą.

47. Bankroto administratoriaus 2019 m. balandžio 1 d. veiklos ataskaitoje pažymėta (V t, b. l. 30–42), kad iki ataskaitos parengimo dienos buvo patirtos 335,79 Eur dydžio išlaidos, kurias sudarė banko mokesčiai, mokesčiai už suteiktas VĮ „Registru centras“, VĮ „Regitra“, VĮ „Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras“ paslaugas, įmonei priklausančio turto gabenimo ir saugojimo išlaidos. Kadangi suma neviršijo Vilniaus apygardos teismo 2019 m. sausio 25 d. nutartimi patvirtintos 600 Eur bankroto administravimo išlaidų sumos, nemokumo administratoriaus patirtoms išlaidoms buvo pritarta pakartotiniame 2019 m. balandžio 19 d. BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkime (2 t, b. l. 47–53; DOK-19404), patvirtinus bankroto administratoriaus veiklos ataskaitą, todėl bankroto administratorius neabejotinai įgijo teisę į šių išlaidų atlyginimą.

48. Nustatyta, kad pakartotinio 2019 m. balandžio 19 d. BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimo metu 5 klausimu buvo nutarta patvirtinti bankroto administratoriaus atlyginimą – 17 MMA ir privalomuosius mokesčius, priemoką už bylas ir už įplaukas, taip pat patvirtintos bankroto administravimo išlaidos – ne daugiau kaip 55 MMA ir privalomieji mokesčiai visam bankroto proceso laikotarpiui. Ginčo dėl kreditorių susirinkime patvirtinto bankroto administratoriaus atlyginimo dydžio nagrinėjamoje civilinėje byloje nėra. Bankroto administratorius 2019 m. balandžio 22 d. išrašė sąskaitą faktūrą 11 102,64 Eur sumai, kurią sudarė kreditorių patvirtintas atlyginimas: 9 435 Eur (17 MMA * 555 Eur) ir privalomi gyventojų pajamų, privalomojo sveikatos draudimo bei kiti mokesčiai 1 667,64 Eur. Kadangi Vilniaus apygardos teismo 2018 m. gruodžio 14 d. nutartimi BUAB „Kartis“ nemokumo administratoriumi paskirtas Linas Stuogis administravo BUAB „Kartis“ nemokumo procesą nuo jo paskyrimo iki tol, kol buvo atliktos visos su bankroto procesu susijusios procedūros ir pateiktas prašymas priimti sprendimą dėl įmonės pabaigos, kreditorių susirinkimas patvirtino bankroto administratoriaus 2019 m. balandžio 1 d. veiklos ataskaitą (V t, b. l. 30–42, 2 t, b. l. 49) ir 2020 m. rugpjūčio 10 d. likvidacinį balansą (2020 m. rugsėjo 16 d. prašymo dėl BUAB „Kartis“ veiklos pabaigos 6 priedas; DOK-32967), byloje nėra

duomenų, kad bendrovės kreditoriai būtų reiškę pretenzijas dėl nemokumo administratoriaus veiklos, netinkamai suteiktų paslaugų ar reikalavę ir nepatvirtinę nemokumo administratoriaus teiktų veiklos ataskaitų, taigi, nagrinėjamu atveju, yra pakankamas pagrindas teigti, jog nemokumo administratorius tinkamai įvykdė prievolės pagal pavedimo sutartį, todėl įgijo teisę į visą jam kreditorių susirinkimo nutarimu patvirtintą atlyginimą.

49. Su bankroto administratoriumi 2019 m. balandžio 22 d. sudarytos pavedimo sutarties 3.3 papunktyje nustatyta, kad administratorius turi teisę išsimokėti kreditorių susirinkimo patvirtintas administravimo išlaidas ir atlyginimą savo nuožiūra dalimis ir terminais, nepriklausomai nuo bankroto proceso stadijos. Pažymėtina, kad ši sutarties nuostata iš esmės atitiko tuo metu galiojusio ĮBĮ 36 straipsnio 5 dalyje nustatytą reglamentavimą, kuriuo buvo numatyta, kad konkreti administratoriaus atlyginimo suma ir jo mokėjimo tvarka nustatoma pavedimo sutartyje, atlyginimo suma gali būti išmokama visa iš karto baigus bankroto procesą arba dalimis vykdant bankroto procesą. Apeliaciniame skunde teisingai pažymima, kad pavedimo sutarties 3.3 papunkčio nuostatos nesuteikė teisės išsimokėti atlyginimo iš anksto, už faktiškai neatliktus darbus ir (ar) nepateikus tokias išlaidas pagrindžiančių dokumentų. Tačiau apeliaciniame skunde nurodoma aplinkybė, kad bankroto administratorius išrašė sąskaitą faktūrą visai kreditorių patvirtintai sumai dar bankroto pradžioje, kai administravimo išlaidos realiai nebuvo patirtos, neturi esminės teisinės reikšmės nagrinėjamoje civilinėje byloje, kadangi bankroto administratoriaus išrašyta sąskaita šiuo konkrečiu atveju vertintina tik kaip buhalterinės apskaitos dokumentas, kurio pagrindu buvo vykdomi mokėjimai dalimis už bankroto administravimo paslaugas. Nagrinėjamu atveju aktualu yra tai, ar pagal šią sąskaitą BUAB „Kartis“ atlikti mokėjimai bankroto administratoriui buvo už faktiškai suteiktas bankroto administravimo paslaugas.

50. Administratoriaus atlyginimas yra siejamas su administratoriaus veiklos rezultatais ir nepriklauso nuo bankroto procedūros trukmės (ĮBĮ 36 straipsnio 5 dalis). Teisėjų kolegija laiko esant reikšminga tai, kad paskutinis mokėjimas 2020 m. vasario 19 d. už bankroto administravimo paslaugas buvo atliktas jau įvykdžius visas reikšmingiausias su bankroto procesu susijusias procedūras – buvo patvirtintas kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašas, patikrinti bendrovės sudaryti sandoriai ir pateiktas pareiškimas dėl BUAB „Kartis“ bankroto pripažinimo tyčiniu, kuriam pritarė ir BUAB „Kartis“ kreditoriai, realizuotas BUAB „Kartis“ priklausęs turtas ir išsireikalautos skolos iš debitorių.

51. Lietuvos apeliaciniam teismui 2020 m. liepos 23 d. nutartimi galutinai išsprendus šalių ginčą dėl BUAB „Kartis“ tyčinio bankroto, buvo sušauktas kreditorių susirinkimas ir atlikti paskutiniai su BUAB „Kartis“ bankroto procesu susiję veiksmai. Taigi, priešingai nei teigiama apeliaciniame skunde, administratoriui buvo išmokėtas atlyginimas pagal 2019 m. balandžio 22 d. išrašytą sąskaitą faktūrą atskirais mokėjimo nurodymais už realiai atliktus darbus bankroto procese. Šiuo atveju svarbu pažymėti ir tai, kad BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidos iš viso sudarė 20 744,86 Eur, iš kurių nemokumo administratoriaus atlyginimas, įskaitant mokėtinas priemokas už bylas ir BUAB „Kartis“ bankroto proceso metu gautas įplaukas, sudarė 18 811,27 Eur, tačiau atlyginta tik dalis šių išlaidų, iš viso 12 399,56 Eur.

52. Teisėjų kolegija sutinka su apeliacinio skundo argumentais, kad Lietuvos apeliaciniam teismui 2020 m. liepos 23 d. nutartimi priteisus pareiškėjui V. S. ir kitiems asmenims bylinėjimosi išlaidas iš BUAB „Kartis“ administravimo lėšų, jų apmokėjimo klausimas turėjo būti sprendžiamas kreditorių susirinkime. Pirmosios instancijos teismas teisingai nustatė, kad prievolė iš BUAB „Kartis“ nemokumo administravimo išlaidoms skiriamų lėšų atlyginti V. S., A. N. ir UAB „DoletaExport“ 4 717 Eur bylinėjimosi išlaidas atsirado 2020 m. liepos 23 d. Pagal kreditorių susirinkimo patvirtintą 2020 m. rugpjūčio 10 d. įmonės likvidacinį balansą, BUAB „Kartis“ turtas

2020 m. rugpjūčio 10 d. sudarė 0 Eur. Byloje nėra duomenų, kad laikotarpiu nuo 2020 m. liepos 23 d. iki 2020 m. rugpjūčio 10 d. įmonė būtų turėjusi lėšų. Taigi, atsižvelgiant į tai, kad iš BUAB „Kartis“ lėšų teisėtai ir pagrįstai 2019 m. rugpjūčio 2 d., 2019 m. rugsėjo 30 d., 2019 m. spalio 31 d., 2019 m. lapkričio 2 d., 2020 m. vasario 19 d. mokėjimo nurodymais buvo išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui dar iki atsirandant prievolei atlyginti bylinėjimosi išlaidas, įmonėje turto, iš kurio būtų tenkinamos kitos administravimo išlaidos, neliko, byloje nepateikta duomenų, kad bendrovė neišnaudojo visų galimybių gauti daugiau turto, todėl nebėra pagrindo kreditorių susirinkimui spręsti dėl administravimo išlaidų paskirstymo, kadangi toks sprendimas nebesukels jokių pasekmių. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nurodė, kad nesant papildomai gautinų lėšų, BUAB „Kartis“ bankroto administravimo išlaidų sąmatos ar jos naudojimo tvarkos pakeitimas būtų netikslingas ir nesuderinamas su bankroto proceso operatyvumo principu.

53. Be to, kaip jau buvo minėta anksčiau, kreditorių susirinkime buvo patvirtintos bankroto administravimo išlaidos – ne daugiau kaip 55 MMA ir privalomieji mokesčiai visam bankroto proceso laikotarpiui. Iš civilinės bylos medžiagos nustatyta, kad bankroto administratorius su 2020 m. rugpjūčio 10 d. pranešimu „Dėl BUAB „Kartis“ kreditorių susirinkimo“ kreditoriams pateikė priedą „Dėl papildomų administravimo išlaidų tvirtinimo“, kuriame buvo nurodyta, kad iš bendros 30 525 Eur dydžio (55 MMA * 555 Eur) kreditorių patvirtintos sąmatos, skirtos bankroto administravimui, yra panaudota tik 1 993,41 Eur suma, Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. liepos 23 d. nutartimi priteistos bendros 4 717 Eur dydžio bylinėjimosi išlaidos patenka į bendrą administravimui skirtų lėšų sumą ir jos neviršija, todėl papildomos administravimo išlaidų sąmatos patvirtinti neprašė. Kreditoriai 2020 m. rugsėjo 4 d. vykusiame pakartotiniame kreditorių susirinkime patvirtino bankroto metu susidariusias bylinėjimosi išlaidas įtraukdami jas į bendrą administravimo išlaidų sąmatą, kurią jau buvo patvirtinęs kreditorių susirinkimas 2019 m. balandžio 19 d. priimtais nutarimais. Duomenų, kad kreditoriai šiuo klausimu teikė pastabas ar pasiūlymus, byloje nėra.

54. Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija sprendžia, kad bankroto administratorius nagrinėjamu atveju tinkamai įgyvendino papildomai susidariusių administravimo išlaidų tvirtinimo ir įtraukimo į administravimo sąmatą procedūrą.

55. Nemokumo administratorius yra verslą vykdomasis subjektas, savo rizika ir atsakomybe teikiantis administravimo paslaugas, todėl atlyginimo administratoriui mokėjimas kartu yra atlygis verslo subjektui už jo teikiamas paslaugas. Nepaisant to, kad nemokumo administratorius, teikdamas sutikimą administruoti BUAB „Kartis“, prisiėmė riziką, jog įmonės likvidavimo metu gali nebūti gauta lėšų teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti arba jų bus gauta nepakankamai ir šios išlaidos bus apmokamos iš administratoriaus lėšų (sistemos siūlomos administratoriaus kandidatūros atrankos 2018 m. gruodžio 14 d. protokolas), tačiau tai nepaneigia nemokumo administratoriaus teisės į atlyginimą už atliktą darbą.

56. Atmestini kaip nepagrįsti ir teisiškai nereikšmingi apeliacinio skundo argumentai, kad pareiškėjas, kaip BUAB „Kartis“ kreditorius, nėra dalyvavęs 2019 m. balandžio 19 d. kreditorių susirinkime, todėl nėra gavęs bankroto administratoriaus ataskaitos ir sprendęs dėl jos patvirtinimo. Kreditorių, kaip visumos, teisė spręsti bankrutuojančios įmonės reikalus įgyvendinama kreditorių balsų dauguma priimant nutarimus kreditorių susirinkime. ĮBĮ 24 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog kreditorių susirinkimo nutarimas laikomas priimtu, kai už jį atvirai balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų finansinių reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų kreditorių patvirtintų finansinių reikalavimų sumos, išskyrus ĮBĮ nustatytas išimtis. Kreditorių balsai skaičiuojami ne nuo susirinkime dalyvaujančių kreditorių finansinių reikalavimų sumos, bet nuo

visų teismo patvirtintų kreditorių finansinių reikalavimų sumos (išskyrus balsavimą pakartotiniame susirinkime).

57. Iš civilinėje byloje esančios medžiagos nustatyta, kad 2019 m. balandžio 1 d. pakartotiniame kreditorių susirinkime dalyvavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma sudarė 100 procentų visų pakartotiniame kreditorių susirinkime dalyvaujančių patvirtintų kreditorių reikalavimų sumos. Taigi jie turėjo teisę priimti sprendimus ir jie tapo privalomi visiems kreditoriams. Pažymėtina, kad kreditoriai, kurių reikalavimus patvirtino teismas, turi teisę dalyvauti kreditorių susirinkimuose ir ginti savo reikalavimus, kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą (ĮBĮ 21 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktai). Kadangi pareiškėjo vėliau patvirtintas finansinis reikalavimas sudarė daugiau nei 10 procentų teismo patvirtintų visų kreditorių reikalavimų sumos, jis turėjo teisę reikalauti sušaukti kreditorių susirinkimą (ĮBĮ 22 straipsnio 3 dalis), atitinkamai, turėjo teisę kelti klausimą dėl administratoriaus atlyginimo dydžio ir jo mokėjimo tvarkos pakeitimo, reikalauti administratoriaus pateikti veiklos ataskaitas (ĮBĮ 23 straipsnio 1 dalies 4 punktas), turėjo teisę reikalauti pateikti informaciją apie tai, kokį turtą turi BUAB „Kartis“ ir teikti pasiūlymus dėl jo panaudojimo. Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas būtų šiomis teisėmis pasinaudojęs.

58. Teisėjų kolegija, įvertinusi visas anksčiau išdėstytas aplinkybes, konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas dėl BUAB „Kartis“ pabaigos priimtas tinkamai taikant ĮBĮ normas, o pareiškėjo argumentai nepaneigia šio sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo, todėl apeliacinis skundas atmestinas, o skundžiamas sprendimas paliktinas nepakeistas.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

nutaria:

Vilniaus apygardos teismo 2020 m. spalio 5 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Teisėjai Danutė Gasiūnienė

Gintaras Pečiulis

Vigintas Višinskis

</div